

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy**

Bydgoszcz, dnia 30 grudnia 2011 r.

**Pan
Marcin Łoboda
p.o. Dyrektora Izby Skarbowej
w Bydgoszczy**

LBY-4101-26-01/2011
P/11/026

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy przeprowadziła w Izbie Skarbowej w Bydgoszczy, zwanej dalej „Izbą”, kontrolę wykonania planów finansowych Izby w okresie od 1 stycznia 2010 r. do 30 września 2011 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli podpisanym w dniu 7 grudnia 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykonanie przez Izbę planu finansowego za 2010 r. oraz realizację planu za trzy kwartały 2011 r.

Powyższa ocena uzasadniona jest następującymi ocenami i uwagami szczegółowymi:

1. Izba prawidłowo sprawowała nadzór nad funkcjonowaniem podległych urzędów skarbowych oraz dokonywała zgodnie z art. 5 ust. 7 ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o urzędach i izbach skarbowych² analizy realizacji zadań z zakresu kontroli podatkowej i skuteczności egzekucji administracyjnej poprzez m.in. analizę poziomu wykonania przez nadzorowane urzędy skarbowe wskaźników realizacji tytułów

¹ Dz. U. z 2007 r., Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1267 ze zm.

wykonawczych, efektywności egzekucji podatkowej, skuteczności egzekucji podatkowych tytułów wykonawczych czynnych, kwoty wyegzekwowanych zaległości.

Mierniki oceny wykonania zadań były omawiane na naradach z naczelnikami urzędów skarbowych oraz były uwzględniane przy przyznawaniu nagród dla naczelników urzędów skarbowych.

2. Pozytywnie oceniono wykonanie w 2010 r. przez Izbę, jako dysponenta II stopnia planu dochodów w wysokości 5.033,7 tys. zł, co stanowiło 104,7% planu. Dochody zaplanowane przez Ministerstwo Finansów w kwocie 762,0 tys. zł w rozdziale 75009 § 2400 *wpływy do budżetu pozostałości środków finansowych gromadzonych na wydzielonym rachunku jednostki budżetowej* nie zostały zrealizowane (0,00 zł). Przyczyną niezrealizowania ww. dochodów było zwolnienie urzędów skarbowych przez Ministra Finansów z obowiązku wpłat z tytułu nadwyżki dochodów własnych uzyskiwanych z opłat za czynności egzekucyjne. Zaplanowane na 2011 r. dochody w kwocie 24.681,0 tys. zł zostały zrealizowane do końca III kwartału w kwocie 16.919,2 tys. zł (68,6% planu).

NIK zwraca uwagę na wzrost należności pozostałych do zapłaty występujący w rozdziale 75009 *Urzędy Skarbowe*, które na 30 września 2011 r. były o 38,1%, tj. o 636 tys. zł wyższe niż na 31 grudnia 2009 r. Kwota należności pozostałych do zapłaty na koniec trzech kwartałów 2011 r., wg. sprawozdania Rb-27 z wykonania dochodów, wyniosła 2.305,3 tys. zł (w tym zaległości 2.103,8 tys. zł). W stosunku do stanu należności na koniec 2010 r. nastąpił ich wzrost o 329,5 tys. zł (o 14,3%). Przyczyną powyższego był wzrost zaległości w rozdziale 75009 *Urzędy Skarbowe* § 0970 o kwotę 165,9 tys. zł (o 11,5%) i spowodowany był m. in. zasądzonymi wyrokami sądowymi.

3. Postępowanie Izby, jako dysponenta II stopnia w procesie tworzenia projektów planów budżetowych na lata 2010 – 2011 było prawidłowe, ponieważ były one tworzone na podstawie projektów przedkładanych do Izby przez urzędy skarbowe. Zmiany w planie wydatków były dokonywane przez Dyrektora Izby na podstawie zarządzeń Ministra Finansów wydanych na podstawie art. 171 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³.

4. Wykonanie przez Izbę, jako dysponenta III stopnia, planu dochodów w 2010 r. oraz realizację planu dochodów w okresie trzech kwartałów 2011 r. oceniono pozytywnie. Zaplanowane na 2010 r. dochody w kwocie 230,0 tys. zł zrealizowano w wysokości

³ Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

263,4 tys. zł, tj. 114,5%, a zaplanowane dochody w 2011 r. w kwocie 228,0 tys. zł do 30 września 2011 r. wykonano w kwocie 247,3%, tj. 108,5%. Dochodami Izby były opłaty za interpretacje wydane przez Biuro Krajowej Informacji Podatkowej (BKIP) oraz upust opłaty pocztowej. Na koniec 2010 r. oraz na 30 września 2011 r. nie występowały u dysponenta III stopnia należności pozostałe do zapłaty.

5. Wykonanie przez Izbę, jako dysponenta II stopnia, planu wydatków w 2010 r. oraz jego realizację za trzy kwartały 2011 r. oceniono pozytywnie. Plan wydatków Izby na 2010 r. uległ w ciągu roku zmniejszeniu z 152.476,0 tys. zł do 152.260,0 tys. zł i został wykonany w kwocie 152.235,9 tys. zł (99,98%). Były one niższe od wykonanych w roku poprzednim o kwotę 520,8 tys. zł (o 0,35%). Przyczyniło się do tego niższe wykonanie w rozdziale 75008 *Izby Skarbowe* o 158,1 tys. zł (o 0,7%) i w rozdziale 75009 *Urzędy Skarbowe* o kwotę 362,6 tys. zł (o 0,3%). W okresie trzech kwartałów 2011 r. wykonano wydatki w kwocie 108.405,9 tys. zł, tj. 71,3% rocznego planu.

6. Plany wydatków Izby na 2010 r. uległ w ciągu roku zwiększeniu z 21.990,0 tys. zł do 22.178,9 tys. zł (był niższy od wykonania wydatków w 2009 r. o 136,3 tys. zł), został wykonany w kwocie 22.157,1 tys. zł (99,98%). Izba z rezerwy celowej dwoma decyzjami Ministra Finansów na wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej wraz z pochodnymi otrzymała 61.480,00 zł, wykorzystując 42.544,06 zł, a niewykorzystane środki w kwocie 18.935,94 zł w dniu 28 grudnia 2010 r. zwróciła do Ministerstwa Finansów. Plan wydatków na 2011 r. uległ zwiększeniu z 21.676,0 tys. zł do 22.002,5 tys. zł, a do 30 września 2011 wydatkowano 69,3% planowanej kwoty, tj. 15.244,3 tys. zł. Minister Finansów z rezerwy celowej na wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej wraz z pochodnymi przekazał kwotę 137.467,00 zł, z czego do 30 września 2011 r. wykorzystano 66,3%, tj. 91.077,00 zł. Kontrola wykazała, że Dyrektor Izby, zgodnie z art. 171 ust.5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych dokonał 38 przeniesień pomiędzy paragrafami w 2010 r. na kwotę 590.958 zł, w tym 5 krotnie przenosił środki na PFRON z § 4020 na §4140 na kwotę 164.805 zł. Do 30 września 2011 r. Dyrektor Izby dokonał 10 przeniesień pomiędzy paragrafami na kwotę 183.124 zł, w tym 3 krotnie przenosił środki na PFRON z § 4020 na §4140 na kwotę 139.000 zł. Wysoka liczba dokonywanych przez Pana Dyrektora zmian w planie wydatków może jednak świadczyć o nierzetelnym planowaniu wydatków przez Izbę.

7. Stosownie do wymagań art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. *o rachunkowości*⁴ Izba posiadała dokumentację określającą przyjęte zasady rachunkowości, wprowadzoną zarządzeniami Dyrektora Izby Nr 8 z 09 sierpnia 2010 r. oraz Nr 22 z dnia 31 marca 2011 r. Zbadane dowody księgowe spełniały wymogi ustawy o rachunkowości i zostały zaksięgowane do właściwych okresów sprawozdawczych. Inwentaryzacja w Izbie została przeprowadzona zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. W związku z powyższym NIK wydaje pozytywną opinię w sprawie wiarygodności ksiąg rachunkowych.

Sprawozdania budżetowe za 2010 r. oraz trzy kwartały 2011 r. zostały sporządzone prawidłowo i rzetelnie. Sprawozdania Izby jako dysponenta III stopnia: Rb - 27 z wykonania planu dochodów budżetowych, Rb – 28 z wykonania planu wydatków budżetowych, Rb – 23 o stanie środków na rachunkach bankowych., Rb – N o stanie należności i Rb – Z o stanie zobowiązań na 31 grudnia 2010 r. oraz na 30 września 2011 r. odzwierciedlają prawdziwy i rzetelny obraz dochodów, wydatków, należności i zobowiązań. Dane w nich zawarte były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej Izby.

Oceny wiarygodności ksiąg rachunkowych dokonano na podstawie dowodów księgowych wybranych metodą statystycznego doboru próby (MUS) z wyłączeniem wydatków do 100 zł oraz wydatków ponoszonych na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń. W 2010 r. badaniem objęto 167 dowodów księgowych na łączną kwotę 3.020.379,93 zł (73,1% wartości badanych wydatków). W 2011 r. badaniem objęto 148 dowodów księgowych na kwotę 1.457.184,79 zł (81,8% badanych wydatków).

Skuteczność systemu kontroli wewnętrznej Izby za 2010 r. NIK ocenia pozytywnie z zastrzeżeniami i pozytywnie za trzy kwartały 2011 r. Stwierdzone nieprawidłowości polegały na:

- zakwalifikowaniu w 2010 r. wydatku w kwocie 24.509,80 zł na zakup oprogramowania Office z rozdziału 75095 *pozostała działalność* § 4210 *zakup materiałów i wyposażenia*, podczas gdy zgodnie z załącznikiem nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych⁵, wydatki te ujmuje się w § 4750 *zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji*, dokonanie powyższego wydatku na zakup oprogramowania było niezgodnie z decyzją Ministra Finansów z 18 marca 2010 r., który dokonał

⁴ Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

⁵ Dz. U. Nr 107, poz. 726 ze zm.

zwiększenia dla Izby środków w ramach bieżących potrzeb informatycznych w rozdziale 75095 § 4210 *zakup materiałów i wyposażenia*.

8. Kwota zrealizowanych wydatków na wynagrodzenia osobowe pracowników i członków korpusu służby cywilnej w rozdziale 75008 *Izby Skarbowe* w 2010 r. wyniosła 16.094,9 tys. zł (tj. 99,9% planowanej kwoty), a do 30 września 2011 r. wyniosła 10.835,0 tys. zł (66,9% planowanej kwoty 16.206,7 tys. zł). Badanie naliczenia i wypłacenia składników wynagrodzeń za wrzesień 2011 r. dokonane na próbie sześciu pracowników Izby wykazało ich prawidłowość. NIK nie wnosi zastrzeżeń do realizacji zadań przez pracowników Izby w godzinach nadliczbowych. Praca w godzinach nadliczbowych wykonywana była w Izbie jedynie w sytuacjach uzasadnionych, a godziny nadliczbowe zostały zaewidencjonowane i prawidłowo rozliczone.

9. Przeciętne zatrudnienie w Izbie (dysponenta III stopnia) w okresie objętym kontrolą zwiększyło się z 280 osób w 2009 r. do 283 osób w 2010 r., a przeciętne wynagrodzenie wzrosło z 4.733,46 zł w 2009 r. do 5035,76 zł w 2010 r., tj. o 6,4%.

10 Dokonane przez Izbę naliczenie podatku od nieruchomości w kontrolowanym okresie było prawidłowe. Podatek ten został uregulowany jednorazowo odpowiednio w 2010 r. w kwocie 27.726,00 zł w dniu 15 stycznia oraz w kwocie 27.965,00 zł w dniu 13 stycznia 2011 r., zamiast do 15 dnia każdego miesiąca, zgodnie z art. 6 ust. 9 pkt 3 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych⁶. Jednorazowe dokonanie płatności nie spowodowało braku środków na spłatę innych zobowiązań wymagalnych.

Niewykorzystane w 2010 r. środki budżetowe w kwocie 5.819,60 zł zostały zwrócone terminowo na rachunek bieżący wydatków budżetu państwa.

11. NIK pozytywnie ocenia postępowanie Izby w sprawie udzielania dotacji do posiłków sprzedawanych w barach mlecznych, które w 2010 r. wyniosły 1.400,0 tys. zł. Planowaną na 2011 r. dotację w kwocie 1.400,0 tys. zł w wyniku prowadzonych przez Izbę analiz wykorzystania dotacji i na jej wniosek Minister Finansów w dniu 9 września 2011 r. zmniejszył o wnioskowaną kwotę 208.278 zł.

Badanie przez NIK 17 wniosków o udzielenie dotacji do barów mlecznych w 2011 r. w kwocie 541.071 zł wykazało, że trzy odpowiedzialne za rozliczenie dotacji urzędy skarbowe nie przestrzegały pięciodniowego terminu sprawdzenia prawidłowości ich rozliczenia, co było sprzeczne z § 5 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z 3 września

⁶ Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 ze zm.

2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu udzielania i rozliczania dotacji przedmiotowych⁷, a nieprawidłowości dotyczyły kwoty 66.383 zł, w tym:

- na dwóch wnioskach (za VI, VII 2011 r.), które wpłynęły do I US w Bydgoszczy nie było pieczętki potwierdzającej datę wpływu rozliczenia dotacji do US,
- na wniosku z 28 kwietnia 2011 r. (P.W. EWEREST) nie było wpisanej daty kiedy został sprawdzony i zatwierdzony do wypłaty przez I US w Bydgoszczy, a US przesłał go do akceptacji dyrektorowi Izby w dniu 10 maja 2011 r.,
- sprawdzania przez I US w Toruniu jednego wniosku o dotację przez okres 7 dni.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Podjęcie działań zmierzających do rozliczenia dotacji przez urzędy skarbowe w terminach wynikających z rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu i trybu udzielania i rozliczania dotacji przedmiotowych.
2. Podjęcie działań zmierzających do wyeliminowania przypadków kwalifikowania wydatków w niewłaściwych paragrafach, niezgodnie z klasyfikacją budżetową.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Dyrektora w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie Dyrektorowi Delegatury NIK w Bydgoszczy umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

⁷ Dz. U. Nr 166, poz. 1123

